

Explicaziuns dal Cussegl grond

Project

**Nov center d'instrucziun da la protecziun
civila Meiersboda, Churwalden**

Kanton Graubünden
Chantun Grischun
Cantone dei Grigioni

www.gr.ch

Votar è pli simpel che quai ch'ins pensa!

Sche Vus essas absenta u absent la dumengia da votaziun u sche Vus duessas esser impedita u impedì da votar a l'urna, avais Vus las suandardas pussaivladads da prender part a la votaziun:

Votaziun anticipada

Er en Vossa vischnanca avais Vus la pussaivladad da votar durant almain dus dals ultims quatter dis avant il di da votaziun, numnadamain

- cun votar a l'urna u
- cun consegnar il cedel da votar en ina cuverta serrada ad in uffizi communal.

Votaziun per correspundenza

- Ils documents necessaris (cuverta da resposta, cuverta da votar) survegnis Vus automaticamain da la vischnanca.
- La cuverta da resposta u l'attest da votar stuais Vus **suttascriver** en mintga cas, autramain n'è Voss cedel betg valaivel.
- Plinavant avais Vus duas pussaivladads da votar per correspundenza: Vus surdais la cuverta da resposta a la **Posta** u Vus mettais la cuverta en ina **chascha da brevs da l'administraziun communalia inditgada da la vischnanca**.

Vossa chanzlia communalia As vegn a responder tuttas dumondas en connex cun la votaziun anticipada e cun la votaziun per correspundenza. Legiai per plaschiar er las publicaziuns uffizialas.

Project**Nov center d'instrucziun da la protecziun civila
Meiersboda, Churwalden**

Curtamain	→	4
Detagls	→	6
Arguments	→	10
Text da votaziun	→	11

Curtamain

Nov center d'instrucziun da la protecziun civila Meiersboda, Churwalden

Situaziun da partenza

La lescha oblighescha il chantun Grischun da scolar sias persunas obligadas da far servetsch da protecziun civila e da manar in center d'instrucziun per la protecziun civila. Ina protecziun civila effizienta sto adina esser pronta a l'acziun e sto pudair tegnair la dira. Per la scolaziun e per l'acziun en il cas urgent dovri perquai ina infrastructura moderna che correspunda als basegns. L'edifizi da scolaziun e d'alloschi existent al Meiersboda è en in nausch stadi architectonic. El na cumenta er betg pli las pretensiuns midades. Examinaziuns e calculaziuns detagliadas han mussà, ch'in edifizi nov è pli avantageus e persistent che la renovaziun da l'edifizi existent. La Regenza ha perquai concludi il settember 2022 da perseguitar la construcziun d'in edifizi nov. En stretga collavuraziun han l'Uffizi da militar e da protecziun civila e l'Uffizi chantunal da construcziun auta sclerì las dumondas necessarias pertutgant l'architectura ed il manaschi. Cun ina concurrenza d'architectura averta han ins chattà l'onn 2023 in project ed in team da planizaziun adattà. Suenter è vegnì sviluppà il project da construcziun. Il credit per realisar quest project da construcziun è l'object da quest project da votaziun.

Il project

Il nov center d'instrucziun da la protecziun civila remplazza l'edifizi d'instrucziun existent. El daventa ina part da l'infrastructura da protecziun civila vasta, gia existenta, al Meiersboda. L'edifizi planisà persvada, perquai ch'el po vegnir nizzeggià per intents multifars. Plinavant ademplescha el tut las pretensiuns envers in manaschi d'instrucziun e d'alloschament modern. Las pretensiuns e prescripcions legalas actualas areguard aspects tecnics da l'energia, da l'ambient e da la segirezza vegnan ademplidas. Tar la construcziun vegni guardà d'utilisar materialias en moda ecologica. L'edifizi vegn construì e munì cun ina gronda cumpart da lain. Ils custs per il nov edifizi compensatoric importan 18,95 millions francs (stadi dals custs: avrigl 2023).

Dumonda da
votaziun

**Vulais Vus acceptar il conclus dal Cussegl grond
dals 22 d'avrigl 2024 concernent la concessiun d'in
credit d'impegn brut da 18,95 milliuns francs (stadi
dals custs: avrigl 2023) per il project «Nov center
d'instrucziun da la protecziun civila Meiersboda,
Churwalden»?**

Recumandaziun
dal Cussegl grond

Gea

Ina protecziun civila effizienta sto esser scolada bain, adina esser
pronta a l'acziun e pudair teginair la dira. Per la scolaziun e per l'ac-
ziun en il cas urgent dovrà perquai ina infrastructura moderna che
corresponda als basegns.

Votaziuns en il Cussegl grond

	115 gea
	0 na
	0 abstensiuns

Detagls	→	6
Arguments	→	10
Text da votaziun	→	11

Detagls

Nov center d'instrucziun da la protecziun civila Meiersboda, Churwalden

Protecziun civila effizienta per eveniments multifars e difficils

Gia oz èsi ina fitg gronda sfida per la protecziun civila e per las organisaziuns partenarias da la protecziun da la populaziun (polizia, pumpiers, fatgs da sanedad, manaschis tecnics) da dumagnar las pli differentas crisas e situaziuns d'urgenza. Tenor il rapport «Analisa da las periclitaziuns per il chantun Grischun» da l'onn 2014 èsi fitg probabel ch'i vegn a dar en il futur pli savens tals eveniments relevantes per la protecziun da la populaziun e ch'eis vegnan ad esser pli vehements. Las raschuns èn cundiziuns climaticas che sa midan, ma er midadas tecnicas e socialas.

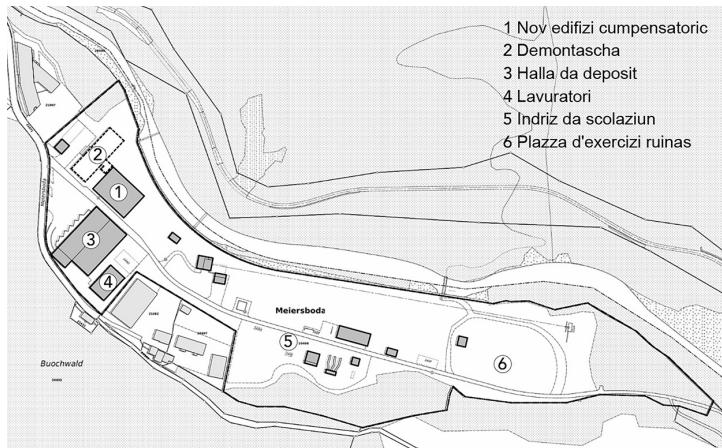
La Protecziun civila dal Grischun ha actualmain 2400 appartengnentas ed appartegnents activs. Onn per onn presta ella var 10 000 dis d'acziun e d'instrucziun per garantir la segirezza da la populaziun. En cas d'in eveniment sto la Protecziun civila dal Grischun pudair dumagnar sias incumbensas sur in temp pli lung.

Per che la Protecziun civila dal Grischun restia adina pronta a l'acziun e saja abla da tegnair la dira, dovra ella ina infrastructura moderna che correspunda als basegns. Cun la construcziun dal nov edifizi compensatoric vegnan stgaffidas las premissas per in manaschi d'instrucziun e d'administratzion optimal. En situaziuns d'urgenza ed en cas da catastrofas po il nov center d'instrucziun Meiersboda er servir sco lieu d'acziun per il Stab directiv chantunal. El porscha uschia a la protecziun civila, a las organisaziuns partenarias da la protecziun da la populaziun ed al Stab directiv chantunal cundiziuns optimalas per ademplir lur mandat da prestaziun.

Il Meiersboda sco lieu ideal per l'instrucziun da la protecziun civila

Il center d'instrucziun da la protecziun civila actual al Meiersboda sin il territori communal da Churwalden è enconuschenet en la regiun. El consista d'in edifizi da scolaziun e d'ina vasta infrastructura da protecziun civila. Quella cumpiglia la halla da deposit e d'instrucziun, il lavuratori, ils stabiliiments d'exercitar al liber sco er plazzas al liber e parcadis. Ils stabiliiments moderns d'exercitar al liber cun ina pista da ruinas ed ina tur da salvament èn vegnids terminads l'october 2022. Els èn gia en cumplaina

funczion e vegnan er utilisads intensivamain dals partenaris da la protecziun da la populaziun. Cun il nov edifizi planisà vegn il stabiliment existent optimà vinavant ed i vegn garantida ina instrucziun moderna da la protecziun civila.

Illustraziun 1: Plan da situaziun Meiersboda

Basegn d'in nov edifizi cumpen- satoric

L'edifizi da scolaziun e d'alloschi actual al Meiersboda datescha dals onns 1970. L'edifizi sa chatta en in fitg nausch stadi architectonic. El sto vegnir renovà urgentamain. Differentas examinaziuns e calculaziuns han mussà ch'in edifizi nov è bler pli avantagius e persistent che la renovazion da l'edifizi vegli. Perquai ha la Regenza concludì il settember 2022 da perseguitar la construcziun d'in nov center d'instrucziun.

Ils custs èn en il rom da la media

L'entir project vegn a custar 18,95 milliuns francs. Da quests custs èn var 13 milliuns francs previs per l'edifizi nov. En quel datti locals da scolaziun, d'alloschi, da gastronomia ed in sectur administrativ. En vista ad edifizis cumparegliabels, sco per exemplu chasas da scola, èn ils custs en il rom da la media.

Project parzial	Summa
Parcella/sanaziun da las substanzas nuschaivlas/demontascha	1 210 000
Lavurs preparatoricas	620 000
Edifizi	13 070 000
Indrizs da manaschi	360 000
Conturns	530 000
Custs da construcziun accessoricis	600 000
Implants da fotovoltaica	220 000
Reservas	1 620 000
Equipament	720 000
Total	18 950 000

Illustraziun 2: Survista dals custs d'investiziun (en francs)

Differentas utilisaziuns en in edifizi cumpact

Cun ina concurrenza d'architectura averta han ins tschertgà il cu-menzament da l'onn 2023 il project ed il team da planisaziun il pli adattà. Il project da construcziun tschernì cumpiglia trais plauns da lain sur terra ed in plau da betun sut terra. La surfatscha d'auzada totala da 3245 meters quadrat ed il volumen da l'edifizi dad 11 691 meters cubic èn sumegliants sco tar l'edifizi actual.

Il cler local principal (atrium) en l'edifizi collia ils quatter plauns cun vias curtas. El stgaffescha ina buna survista ed orientaziun. En il plaunterren, d'ina vart da la halla d'entrada, è l'annunzia e gist daspera la zona da biros. Da l'autra vart sa chattà l'aula. En la prolongazion da la halla d'entrada è il sectur da gastronomia cun ina sala da mangiar e locals da cuschina. En l'emprim plau sura sa chattan ils locals d'instrucziun per la scolaziun e per la furma-zion supplementara cun locals da gruppia correspondents. En il segund plau sura è previs il sectur d'alloschament. El cumpiglia las singulas chombras, in local da segiurn cun ina cuschina ed in deposit da laschiva. En il plau suttèrran vegn constrùi in local da protecziun cun las 200 plassas protégidas ch'en prescrittas da la lescha. Medemamain en il plau suttèrran sa chattan garda-robas, locals per la tecnica da chasa e locals accessoricis generals.

Project da construcziun en lain persistent

Il project ademplescha fitg bain tut las pretensiuns previsas per il manaschi. El persvada cun ses concept da construcziun per-sistent ch'è cumplessiv ed orientà al futur. Grazia al diever dals materials naturals lain ed arschiglia e da betun reciclà vegn la

cumpart d'energia grischa reducida essenzialmain. La contaminaziun cun CO₂ durant la construcziun e durant il manaschi vegn minimada tant sco pussaivel. Sin l'entira surfatscha dal tettèg è previs in implant fotovoltaic. Quel vegn a producir 100 000 kWh electricitatad per onn. Il basegn d'energia annual da l'edifizi importa 150 000 kWh. Da quest basegn vegn l'energia solara pia a cuvrir var 67 pertschient. Il provediment da chalur e da fradur succeda cun sondas geotermicas e cun ina pumpa da stgaudar. Il nov edifizi ademplescha il standard da Minergie-P-Eco® e vegn certifitgà correspondentamain.

Il spazi extierur vegn creà en moda decenta e, tenor ils princips da la biodiversitat, cun plantas indigenas.

Illustraziun 3: Visualisaziun da la perspectiva externa

Manaschi da scolaziun senza interrupziun e senza provisoris

Sche las votantas ed ils votants dal Grischun approveschan il credit d'impegn, èsi planisà da cumenzar cun las lavurs da construcziun la primavaira 2025. L'edifizi existent vegn duvrà vinavant durant l'entir temp da construcziun. Il manaschi en il nov edifizi compensatoric cumenza probablaman la stad 2027. Suenter vegn l'edifizi vegl disfatg e las lavurs da contourn cumenzan. Tenor il plan da termins duessan tut las lavurs esser terminadas la fin da l'onn 2027. Cun quest proceder vegni garantì in manaschi senza interrupziun e senza chars provisoris supplementars.

Conclus dal Cussegli grond

Il Cussegli grond ha approvà ils 22 d'avrigl 2024 il project «Nov center d'instrucziun da la protecziun civila Meiersboda, Churwalden» cun in credit d'impegn da 18,95 milliuns francs (stadi dals custs: avrigl 2023) cun 115 counter 0 vuschs e 0 abstensiuns.

Arguments

Ils arguments dal Cussegl grond

Ina protecziun da la populaziun bain scolada, adina pronta a l'acziun ed a tegnair la dira è in giavisch central dal Cussegl grond, per ch'il Grischun vegnia er en il futur segir tras crisas. Per quest intent dovra la protecziun civila ina infrastructura moderna e confirma als basegns per la scolaziun e per il cas urgent.

Edifizi compensatoric necessari

Il Center d'instrucziun da la protecziun civila Meiersboda a Churwalden, construì avant var 50 onns, n'ademplescha betg pli las pretensiuns ad in center d'instrucziun e d'intervenziun modern. Per garantir vinavant in manaschi segir, stuessan plinavant vegnir investids fitg blers daners. Per il Cussegl grond è la construcziun d'in edifizi compensatoric perquai necessari ord vista dal manaschi e da la segirezza.

Infrastructura moderna e flexibla per in manaschi effizient

L'edifizi nov modern è equipà uschia, ch'el po vegnir utilisà per la scolaziun e per il cas d'urgenza. Il project adequat e multifar è plinavant ecologic ed economic dal punct da vista energetic ed ha persvadi il Cussegl grond. Ils custs da 18,95 milliuns francs èn motivads bain ed ina investiziun per la segirezza da la populaziun grischuna.

Recumandaziun
dal Cussegl grond

Gea

Text da votaziun

Conclus dal Cussegl grond per construir il nov center d'instrucziun da la protecziun civila Meiersboda, Churwalden (missivas carnet nr. 6/2023 – 2024, p. 603)

Dals 22 d'avrigl 2024

Il Cussegl grond dal chantun Grischun concluda:

1. Il project «Nov center d'instrucziun da la protecziun civila Meiersboda, Churwalden» vegg approvà.
2. Per exequir il project «Nov center d'instrucziun da la protecziun civila Meiersboda, Churwalden» (sin la parcella nr. 20498) vegg concedi in credit d'impegn brut da 18,95 millioni francs (stadi dals custs: avrigl 2023). En cas d'ina midada da l'index svizzer dals custs da construcziun, tut la Svizra, sparta «construcziun auta», sa mida l'import da quest credit correspondantamain.
3. La Regenza vegg autorisada da far midadas architectonicas entaifer il rom dal credit permess, sche quai s'impona per motivs da manaschi u per motivs organisatorics, architectonics u economics.
4. Il conclus tenor la cifra 2 è suttamess a la votaziun dal pievel, quai sin basa da l'art. 16 cifra 4 da la Constituziun dal chantun Grischun.
5. La Regenza exequeschä questi conclus.

Il Cussegl grond recumonda da votar sco suonda
ils 22 da settember 2024:

Gea

**Nov center d'instrucziun da la protecziun
civila Meiersboda, Churwalden**

En num dal Cussegl grond / Cuira, ils 10 da zercladur 2024

Il president:
Franz Sepp Caluori

Il chancelier:
Daniel Spadin